

نامەيەكى كراوه بۆھەموو ويژدانىكى زىندوو

بۆ ھەموو دۆستانى ژىنگە

بۆ ھەموو كوردستانىەك

شارى ھەولير خەريكە گر دەگريت

د. ريدار محەمەد ئەمىن

شەش سال لەمەو بەر سەرۆكى حكومەتى ھەريى كوردستان لە ليدوانىكدابەليني پيدايىن،كە لە چەند سالى داھاتوو شارى ھەولير خوى لە قەرەى شارە پيشكەوتوھەكانى ئەوورپا دەدات ،كەچى نەك ھەر ئەو خەونەمان نەھاتە دى بەلكو ھەموو خەونىكى سەوزمان لە خۇمان ھەرامكرد،نەوھك لە داھاتوو ببیتە ديۆەزمە بە سەر خەيالەكانمانەو...ئيمە برپوامان وابوو كە دواى چەندىن سال چاوەرپوانى گرفتى كارەبامان چارەسەر دەبیت كەچى نەك ھەر چارەسەر نەبوو بەلكو رۆژ بە رۆژ زياتر تامەزرۆى كارەبا بووين ،تا راددەيەك منالەكانمان ئەوانەى تازە فيرى قسەگردن دەبوون كاتى كارەبا دەھاتەو دەيانگوت ئامە يان موھليدە(واتە كارەباى گشتيە يان موھليدەيە)،دواى رشوو خانى رۆژم رۆژانە بە ھەزارەھاموھليدەى دزراو لە شارەكانى ژير دەستى رۆژمى رووخاو لە سنوورى كوردستان ئاوديوى ئاوديوى سنوور دەكران ئايا نەدەكرا ئەم موھليدانە بۆ ماوھيەكى كاتيش بىت تۆزىك لە گرفتى كارەبامان كەم بكاتەو؟ياخود ئىچران و توركييا زياتر لە ئيمە زياتر پيوستيان بوو.تائىستاش ھەولير لەبى ئاوى دەنالئىنىت،چەندىن خيزان بە ناچارى خانويان دەفرۆشت و دەچوونە گەرەككىى تر، كاتىك بويان روون دەبوو كە لە گەرەكەى ئەوان بى ئاوترە.لە كاتىك زۆربەى شەقامەكانى شار فيرتاو نەكران دوو رۆژ بەر لە دەنگدان شەقامە بى تاسەكانى ئيسكان و باتە دووبارە فيركرانەو.زەوى نەما لە ھەولير بەسەر كەسانى غەيرە ھەوليرى دابەش نەكرى،ئىستاش گەر ئامارىك بكرىت ژمارەى ئەو كەسانەى لە ھەولير خاوەن زەوى و خانوو و مولگن گەليك لە ھەوليرىەكان زياترن،ئەمەش ھىندەى ئەو بە نازار نەبوو كە لە گەرەكەكانى وەك نازادى و زانىارى وشۆرش و براپەتى ئەو پارچە زەويانە بەسەر غەيرە ھەوليرى دابەشكران (بە نرخى شارەوانى)كە لە ھەوليرتدا بۆ باخچە و بنكەى تەندروستى و داپەنگاو خزمەتگوزارى تر دانرابوون،وھك بلئى شارى ھەولير پيوستى بە وانە نەبى زياتر لەوھى پيوستى بە دابىنكردى خانوو بۆ ئەم غەيرە ھەوليرىانە بىت .ھەموومان دەزانين لە رووى ئەندازەيى وبۆ پاراستنى ژىنگە بۆ ھەر ژمارەيەك خانوو يان بينايەى بەرز دەبىت باخچەيەكى گەرە ھەبىت،كەچى ھيواش ھيواش باخچەكان لە ناو دەچن وبالاخانەى بەرز شوينيان دەگرنەو،گەرەكانيش پيوستيان بە باخچە نەماو.سىماى ھەولير بە ئەندازەيەك تىكچوو،بە بيانووى دروستكردى بازارپكى ھاوچەرخ قەلەبالغى زياتر لە ھەولير لە ناو جەرگەى شاردا دروست بكرى،ئەمە سەرەراى مەحرومكردى خەلكىكى زۆر لە كاسبى كردن چ بە تىكدانى دوكانەكانى شىخەلا يان جيگرتنى عارەبانەكان،ھەر وھەا شاردنەوھى شوينەوارى قەلاى ھەولير كە لە سەر دەمى بەعس قەدەغە بوو

بالاخانه يهك له ئەو بەرزتر له نزيك ئەو دروست بكریت، جگه له مانهش ئايا دروست كردنى 25000 دوكان و گهراج بۆ 9000 ئۆتۆمبیل چارهسەرى كيشەى قەرەبالغى شارى هەولیر دەكات له كاتیکدا چونه ژوورهوى ئەم بازارەو هاتنه دەرەو تەنها چەند دەروازگەیهكى بچوكى هەیه. ئەو دەجیته بازار، تەنها شوین بۆ حەسانهوى باخچه بچوكهكەى بەردەم بینایهى ئاسایشه، كهوا له 200 م چوار گۆشه تێپەر ناكات. ئیشتاكەش كار بۆ ئەو دەكریت كه كۆنترین قوتابخانهى شارى هەولیر (ئیبنو خولهكان) له پشت بانكى رەشید تێك بدری و بكریته بینایه. له جياتى ئەو گەرەكه كۆنهكانى دەورەى قەلا وەك شوینىكى دیرین و شوینهوار بمینیتەو یان هەر هەندىكیان بكرینه باخچهو پاركى جوان. ئەوا خەریكه به بەرنامه ئەوانیش بكرینه بالاخانهى بەرز. ئەمانه له كاتیکدا هەولیر نه شاریكى بازرگانى نه شاریكى پیشهسازیهو هولیر مهودای فراوانكردنى زۆره و دەكریت بەشیكى زۆر له قەرە بالغیهكان بكهونه دەرەوى شارو ناوهندى شار به باخچهو پاركى جوان برازینریتەو. وەنه بیته موعاناتى هەولیر هەر بهمه كۆتایى بیته بهلكو له هەموو ئەمانه گرنگتر نهبوونى غاز و نهوت و بهنزینه، پیشتەر به هانهیهك هەبوو ئەویش، ئەویش رژییم لى ناگەریت بهنزین بیته، بهلام ئیشتاكه رژییم نهماوهو بهنزین له تورکیاوه دیت، كهچی ریژهى ئەو بهنزینه تورکیه كەلهسەر شوستهكانه گەلى زیاتره لهوى له ئەمبارى بهنزینهكانه جگه لهوى بازارى رەشیش لهبەر چاوى حكومهت و به پاریزگارى ئەو له سەر ریگای مهخموره. زیده رۆیى نیه بهم بهنزینهكانه سەر شوستهكان دەریاچهیهكى وەك دوكانى لى دروست دەكریت! ئیتر تەنها ئەونده ماوه لانهوازهیهكى هەولیری بیته و دەنگه شقارتیهیهكى داگیرساو فری داته سەر شوستهیهك و هەموو هەولیر گر بكریت!